

Reykjavík, 14.8.2021
ÍLS/

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
Skúlagata 4
101 Reykjavík

Efni: Umsögn um drög að breyttri reglugerð raforkuviðskipti og mælingar

Vísað er til draga að reglugerð um breytingar á reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar nr. 1150/2019, sem birt voru í samráðsgátt stjórnarráðsins, 1. júlí 2021, sbr. mál nr. 140/2021.

Orka náttúrunnar (ON) fagnar drögunum og sérstaklega þeirri áherslu sem lögð er á neytendasjónarmið. ON vill þó koma á framfæri ákveðnum athugasemdum hvað varðar umrædd drög að breytingu á reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar.

Athugasemdir við einstakar greinar reglugerðardraga

1. mgr. 1. gr. reglugerðardraga *val á söluaðila*

Í 1. mgr. er fjallað um frelsi notenda til að velja sér söluaðila og upplýsingaskyldu dreifiveitna í þeim efnum. Af drögunum má ráða að upplýsingagjöf dreifiveitu skiptist í þrennt. Í fyrsta lagi á dreifiveita alltaf að upplýsa alla viðskiptavinum um að það sé forsenda viðskipta við veituna að viðskiptavinurinn sé með raforkusölusamning. Í öðru lagi á dreifiveita að upplýsa nýja viðskiptavinum um rétt þeirra til að velja og rétt þeirra til að skipta um söluaðila – að auki á að upplýsa að ekkert gjald megi taka fyrir söluaðilaskipti. Í þriðja lagi við notendaskipti á dreifiveita alltaf að gefa viðskiptavinum kost á að velja raforkusala (með sannanlegum hætti/rafrænum hætti).

Þegar um notendaskipti er að ræða telur ON eðlilegt að gera þá kröfu til dreifiveitna að þegar þær gefi viðskiptavinum kost á vali, að þá eigi veitan jafnframt að upplýsa viðskiptavininn að hann sé með gildan samning og að sama skapi við hvaða söluaðila. Þetta væri til bóta og til þess fallið að auka meðvitund neytenda á raforkumarkaði um réttindi sín sbr. einnig nýjan 3. tl. 1. gr. raforkulaga um að tryggja skuli hagsmuni neytenda og neytendavitund á raforkumarkaði svo markmið raforkulaga nái fram að ganga.

2. mgr. reglugerðardraga, *staðfesting með rafrænum skilríkjum*

ON fagnar því að 2. mgr. kveði á um að raforkusölusamning við almenna notendur skuli staðfesta með rafrænum skilríkjum. Jafnframt gengur ON út frá því að með rafrænum skilríkjum sé átt við hefðbundin rafræn skilríki sem notuð er til auðkenna sig á netinu t.a.m Heilsuveru og jafngilda því að framvísað sé persónuskilríkjum og eru að auki notuð til fullgildrar undirritunar samninga. Þannig gangi reglugerðardrögin ekki út frá því að notuð séu sér kerfi sbr. t.d. Signet (www.signet.is) til undirritunar sérstakra útgefinna skjala heldur sé nóg að viðkomandi skrái sig inn á öruggt svæði með rafrænum skilríkjum og staðfesti þar með einföldum hætti t.d. með því að haka við þar tilgerðan reit, að viðkomandi staðfesti samning við söluaðila og að viðkomandi hafi kynnt sér skilmála viðkomandi söluaðila. Hið

fyrirnefnda er einfaldara og notendavænna auk þess að vera hagkvæmari lausn. Brýnt sé að velja þá leið sem henti hagsmunum neytenda fremur en annað.

3. mgr. 1. gr. reglugerðardraga, söluaðili til þrautavara

Í 3. mgr. er fjallað um söluaðila til þrautavara og þá skyldu þess aðila til að ganga frá samningi við viðskiptavin sem honum er úthlutað innan mánaðar frá því hann er settur í viðskipti við söluaðilann. Óljóst er hins vegar hvernig búa skuli um hnútana takist söluaðilanum ekki að afla samnings innan þess tíma, t.a.m vegna skorts á viðbrögðum frá viðskiptavini. ON leggur til að þetta verði útfært betur þannig að notandi hafi hagsmuni af því að ganga frá samningi sem fyrst.. Upplegið nú er að notandi verði, taki hann ekki ákvörðun um söluaðila, settur í viðskipti við söluaðila til þrautavara sem Orkustofnun velur. Mikilvægt er að búa svo um hnútana að búnir séu til hvatar sem hafa það að markmiði að ýta undir ákvarðanatöku um söluaðila af hálfu notanda. Þetta væri t.a.m hægt að útfæra á þann hátt að notandi hafi ákveðinn frest til að staðfesta raforkusölusamning við viðkomandi söluaðila og berist sú staðfesting ekki innan ákveðins frests, þá skuli gjaldið vera hlutfallslega hærra þar til staðfesting berst. Mögulega mætti kalla á að söluaðila til þrautavara sé gert að hafa hærri gjaldskrá fyrir þá notendur sem settir verða í viðskipti hjá honum með áður nefndum hætti, hafi ekki borist staðfesting af þeirra hálfu að fresti loknum. Unnt væri að útfæra þetta fyrirkomulag með nánari hætti í leiðbeiningum útgefnum af Orkustofnun.

2. gr. reglugerðardraga, formlegur samningur

Í greininni er fjallað um nýtingu á raffangi án þess að gerður sé formlegur samningur við þjónustuveitanda sem í hlut á. ON telur að útfæra þurfi hvaða greiðslulausn myndi teljast fullnægjandi í þessu samhengi, hvort sem það er gert í reglugerðinni sjálfri eða samkvæmt nánari leiðbeiningum stjórnvalda. Þá er að auki óljós hvaða skilning beri að leggja í hugtökin „fyrirvaralaus aðgangur“ og „formlegur samningur“. Það mætti skýra nánar svo aðilar á markaði standi allir jafnt að vígi varðandi túlkun þeirra og geti þar með áttað sig á stöðu sinni við þróun þeirra lausna sem þarna er fjallað er um.

Hér að framan hefur verið gerð grein fyrir athugasemdum Orku náttúrunnar við framkomin drög að breytingum á reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar. Verði eftir því óskað er ON reiðubúin að gera nánari grein fyrir umsögn þessari.

Virðingarfyllt,

Íris Lind Sæmundsdóttir
Lögmaður